

ZIJN ER NOG PROFETEN?

8 oktober 1971

Goedenavond, vrienden.

Wij zijn niet alwetend, wij zijn niet onfeilbaar, denkt dus ook zelf na. Ons onderwerp is kort, zodat na de pauze ook vragen die niet met het onderwerp samenhangen gesteld kunnen worden. Ons onderwerp is getiteld:

ZIJN ER NOG PROFETEN?

Wanneer je naar de couranten kijkt, zou je zeggen: het stikt ervan. De een of andere raad meent dat de ontwikkelingen in het komende jaar zus of zo zullen zijn, een ander meent dat de prijsstijgingen tot minder dan 6% beperkt zullen blijven ofschoon de afgelopen maanden die stijging rond 10% bedroeg etcetera. De vraag is maar of wij dergelijke mensen wel terecht profeten kunnen noemen. Het grootste deel van hun voorspellingen is gebaseerd op cijfers, waarschijnlijkheidsberekening, statistieken. In de oude tijd was een profeet iemand die door God gezonden werd. Hij is zeker niet de verkondiger van een eigen wijsheid. Degenen die nu voor profeten doorgaan, zijn meestal wel eigenwijs en brengen slechts hun eigen boodschap. Maar de boodschap van een ware profeet stamt niet van hemzelf. Hij is als het ware instrument. Hetgeen hij zegt, heeft echter gezag.

De profeet ontleende aan zijn profeet-zijn een groot gezag, zeker in de tijd dat Israël grotendeels door de profeten wordt bestuurd. Denk aan de tijd voor en tijdens het bewind van de Richteren, terwijl ook daarna steeds weer profeten opduiken die het gezag in handen nemen en bijvoorbeeld tegenkoningen aanduiden. De profeten hebben in het verleden dus wel een groot gezag, maar hun werkelijke belangrijkheid ontlene zij aan het doen van mededelingen die niet stammen uit hun eigen wezen en bewustzijn. Ook in deze zin zijn er nogal wat profeten op de wereld. Indien je de mediums van deze tijd, - de vele half- of geheel ingewijden ook, - zo zal men toe moeten geven dat deze mensen boodschappen overbrengen die niet van henzelf zijn die op een bepaald ogenblik als spontaan in hen opkomen en vaak ook betrekking hebben op toekomstige ontwikkelingen. Deze mensen zouden wij dus wel werkelijke profeten kunnen noemen, terwijl wij al degenen die hun boodschappen baseren op cijfers, belangen en dergelijke, toch wel, desnoods wat aarzelend, onder de pseudo- of zelfs valse profeten zouden moeten rangschikken.

Indien De Bilt u vertelt op donderdag wat het weer voor zaterdag en zondag zal zijn, is de voorspelling wetenschappelijk gebaseerd. Zij heeft ook zoveel waarschijnlijkheid, gezien de bekende feiten dat je in dit geval niet moogt spreken over profetie, doch dient te volstaan met de term: het aantonen van een lopende tendens. En zelfs in deze dagen zal men moeten toegeven dat de voorspellingen meestal correct zijn, zodat het aangekondigde zonnetje inderdaad ongeveer op tijd zijn gloed uitstort over de toch reeds langzaam killer wordende wereld. Wat dan weer smog mogelijk maakt in de gebieden waaraan Nederland zijn boven alles gewaardeerde welvaart ontleent. Indien daarentegen het Hamburgse Instituut voor Weervoorspellingen op lange termijn een voorspelling doet, wordt de zaak wat moeilijker. De gegevens zijn minder betrouwbaar, maar aan de andere kant voorspelt men hier reeds een jaar van tevoren wat voor weer het op een bepaalde dag zal zijn. In dit geval hebben wij te maken met een waarschijnlijkheidsberekening. Bij dergelijke voorspellingen heeft men geen redenen om aan te nemen dat in de gangbare tendenzen iets zal veranderen. De prognose berust hier, zoals in vele dergelijke gevallen in feite op een projecteren van tendenzen uit het verleden in de toekomst.

Een wonderlijk terrein is dat van de waarzeggers en de astrologen die eveneens een soort waarzeggerij bedrijven. Deze mensen voorspellen bijvoorbeeld een jaar tevoren de dood van een staatsman, het uitbreken of eindigen van een oorlog en dergelijke. Vaak kloppen hun voorspellingen. Hier is sprake van het parnormale of - bij astrologen - van een zeer goede en geïnspireerde interpretatie van een waarschijnlijk bovendien nog zeer juist getrokken horoscoop. Wel blijkt dat dergelijke mensen altijd weer werken met bepaalde middelen. Volgens mij mag je, juist omdat er wordt gewerkt met bepaalde middelen en het doen van voorspellingen het doel van deze werkzaamheid is, niet over werkelijke profetie worden gesproken. Uw astroloog kan mogelijk juist vertellen dat u op 27 januari aanstaande kininepillen zoudt moeten slikken, omdat u dan aan een verkoudheid zult lijden, maar blijft hierbij een wichelaar en mag niet worden gezien als een werkelijke profeet.

Helderzienden lezen eveneens de toekomst. In hun geval is sprake van een grensgeval, daar zij voor hun waarnemingen geen bepaalde middelen gebruiken. Zij 'lezen' als het ware de toekomst. Hun uitspraken schijnen spontaan op te komen. Hier zouden wij van profetie kunnen spreken, indien er een reden was voor het doen van deze uitspraken. Nu is er wel een reden - meestal een financiële. Maar de werkelijke profeten worden gedreven door iets buiten zichzelf. De redenen voor hun uitspraken blijkt te liggen op een vlak dat henzelf niet of slechts zeer indirect beroert. Stel eens dat er een medium aan het woord is dat in trance bijvoorbeeld een voorspelling doet en daaraan ook conclusies verbindt. Punten uit het heden worden aangehaald, er wordt een bepaalde gedragslijn aanbevolen. Dat wat door het medium spreekt, maakt duidelijk dat de toekomst wel degelijk mede uit het heden stamt, maar verbindt hieraan de conclusie dat de mens zijn gedragingen dient te wijzigen. Dergelijke voorspellingen worden vaak zelfs voorwaardelijk gegeven.

Volgens mij hebben wij in een dergelijk geval te maken met iets wat terecht profetie genoemd kan worden. Er is een vreemde, onbekende kracht die ingrijpt. De boodschap is door geen menselijke middelen tevoren bepaald, de boodschap wordt niet zonder meer en als zelfstandige waarde gegeven, maar ter ondersteuning van wenselijke gedragslijnen. Dit komt heel dicht bij de gedragingen van de profeten, zoals wij die in het Oude Testament aantreffen. Hier valt op dat de profeten wel vaak spreken over bijvoorbeeld de komst van een Messiah of de val en vernietiging van bijvoorbeeld Jeruzalem. Daarnaast geven zij voorspellingen die later juist blijken te zijn op kortere termijn. Maar de nadruk ligt steeds weer vooral op het nu bestaande gedrag van de mensen. In de profetie is wel degelijk het verleden en heden verbonden met de voorspelde toekomst. Men kan uit hun uitspraken steeds weer afleiden dat morgen afhankelijk is van het heden. De toekomst gééft wel een vast beeld, maar dit wordt bijna altijd weer afhankelijk gesteld van het gedrag van de mens zelf.

De profeet voorzegt vaak dingen en doet vaak dingen die in strijd zijn met zijn persoonlijke inzichten en verlangens. Een sprekend voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld Jonah. In mijn ogen is dit wel een zielige figuur. De goede man krijgt een opdracht: hij moet zijn vijanden de kans geven zich te redden door zich te bekeren. Wanneer hij deze voor hem niet aanvaardbare opdracht probeert te wijzigen, wordt hij vervoerd in een van de meest visachtige en tranige verblijven die je je maar kunt denken: de maag van een walvis of potvis. Eindelijk geeft hij toe en vervult zijn opdracht. Dan wacht hij op de ondergang van zijn vijanden. Maar wat gebeurt er? Zijn vijanden bekeren zich. Wat een ellende voor de man. Zeker op dat ogenblik is hij een werkelijk meelijwekkende figuur. Maar weer blijkt dat de profeet in de eerste plaats een waarschuwing brengt: de toekomst die hij voorspelt, is voorwaardelijk, afhankelijk van het gedrag van de mensen. En altijd weer, wanneer je de uitspraken van de profeten naleest, voel je dat hetgeen over de toekomst gezegd wordt, voorwaardelijk gesteld is.

De komst van de Messiah is een van de weinige zaken waarbij dit niet het geval is. Maar hier heeft de profetie het karakter van een troost die de mensen gegeven wordt, omdat het moeilijk is zich in het heden juist te gedragen, zonder enige verwachting voor een betere toekomst. De

profeet verkondigt dus in feite een soort zedeleer die hij onderstreept door bepaalde facetten van de toekomst reeds nu te onthullen.

Ook op het ogenblik zijn er heel wat zedenmeesters die een dergelijke tactiek trachten toe te passen. Maar het vreemde hierbij is wel dat - naarmate zij grotere eisen aan anderen menen te moeten stellen - gelijktijdig hun voorspellingen minder betrouwbaar worden. De reden hiervoor lijkt mij te liggen in het feit dat zij niet bepaald Gods profeten zijn, ja, in feite geheel geen profeten zijn. Het is gemakkelijk genoeg voor dergelijke mensen om het einde van de wereld aan te kondigen. De tijd die zij noemen, mag onjuist zijn, maar zij zullen altijd eens gelijk krijgen. Ik kan u een dergelijke profetie geven: u allen zult eens sterven.

U lacht, maar ik heb uiteindelijk gelijk. Op een dergelijke wijze heeft zelfs iemand gelijk die u verkondigt dat het einde der tijden nabij is. Nabij is uiteindelijk een vaag begrip en gerekend van uit de eeuwigheid is 10.000.000 jaren nog steeds "nabij". Wordt een bepaling in menselijke tijd van het ogenblik van ondergang gegeven, dan blijkt steeds weer dat om de een of andere reden het vergaan van de wereld wordt uitgesteld. Wanneer iemand of het nu een zogenaamde profeet is een zogenaamde wetenschapsman is, het einde van de wereld voor een bepaalde tijd aankondigt, doet u er beter aan dergelijke mededelingen met enig voorbehoud aan te horen. Want als het gestelde ogenblik is aangebroken, blijkt steeds weer dat de aarde en de mensheid voorlopig wegens enorme succes gepronongeerd zijn. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de Jehova Getuigen. Indien hun geschriften zo waar zijn als zij stellen, zou het einde van de wereld reeds voorbij moeten zijn. Want volgens die geschriften leeft u op het ogenblik in een tijd die ligt na het einde der tijden. Wil men reëel blijven, zo zal men toegeven dat dergelijke uitspraken, juist omdat zij geen rekening houden met het gedrag van de mensheid en mogelijke veranderingen ten aanzien van de toekomst, geen werkelijke profetieën genoemd mogen worden. Een profetie blijkt steeds weer te berusten op een inspiratie van het ogenblik waarbij ook de zedeleer een rol speelt en de toekomst wordt omschreven als een verduidelijking ten aanzien van de eisen die gesteld worden.

Ik wil u nu enkele voorbeelden geven van profeten die geen werkelijke profeten zijn. In een nabij verleden meenden bepaalde ministers op grond van alle berekeningen en gegevens van hun deskundigen te mogen stellen dat het tekort op de begroting aan het einde van een periode niet meer dan ruim 2 miljard zou bedragen. Zij kregen ongelijk ofschoon zij op het ogenblik van hun uitspraak meenden over alle cijfers te beschikken waarmee zij hun gelijk konden bewijzen. Een verzekeringsmaatschappij had uitgerekend dat zij met bepaalde premies voor autoverzekeringen goede winst kon maken. De uitbreiding van het verkeer, buiten alle verwachting, haalde hier een streep door de rekening van de deskundigen. Het gevolg is dat deze maatschappij niet meer beweert dat je bij haar weet waar je aan toe bent, maar spreekt over de snelheid waarmee zij uitbetaalt en gelijktijdig steeds weer haar premies aanpast aan de gedane uitkeringen, zodat de heilige winst niet in gevaar kan komen. Er zijn mensen die op grond van alle beschikbare gegevens hebben berekend dat de gemiddelde welvaartsstijging per jaar tenminste 3% kan en dient te bedragen. Zij berekenden dat de productiviteit in tenminste gelijke mate zou stijgen. De feiten wijzen uit dat steeds weer de productiviteit minder stijgt dan berekend was, terwijl de beloning voor de arbeid meer stijgt, dan zij hadden verondersteld.

Nu geven dergelijke deskundigen niet snel op. Zij hebben dus uitgerekend dat een dergelijke inflatie niet werkelijk gevaarlijk is, terwijl het vergroten van de koopkracht het mogelijk maakt steeds meer producten af te zetten en zo steeds meer arbeidsplaatsen te scheppen. Maar de praktijk toont op het ogenblik reeds aan dat ook dit niet onbeperkt mogelijk is en dat als gevolg van deze deskundige vooruitziendheid grote moeilijkheden zijn ontstaan die onder meer tot de huidige monetaire crisis aanleiding gaven. Zo heeft men, om de bouw van scholen op de juiste wijze te kunnen aanpakken, berekend, hoeveel kinderen er leerplichtig zouden zijn in 1980. Het beleid van scholenbouw is steeds weer op deze gegevens gebaseerd. Nu blijkt echter dat de Nederlanders kennelijk te veel naar de tv. kijken, want de bevolkingsaanwas blijft reeds enkele

jaren achter bij de verwachtingen. De deskundigen stellen echter dat dit onbelangrijk is, daar de tekorten door diezelfde Nederlanders in de komende jaren wel in zullen worden gehaald.

Indien men zich afvraagt, hoe betrouwbaar dergelijke toekomstbeelden wel zijn, zo blijkt steeds weer dat de voorspellers wel werken met de feiten, maar dat zij steeds weer de interpretatie van de gegevens aanpassen aan hun eigen inzichten en zelfs behoeften. Het is dus niet voldoende om over alle gegevens te beschikken, wanneer je de toekomst wilt voorspellen, daar je het steeds weer zelf bent die de gegevens interpreteert. Juist daarom lijkt mij het optreden van een onbekende, een zogenaamde goddelijke, invloed bij de voorspelling zo belangrijk. Wanneer God - onbekende factor- optreedt, wordt de menselijke interpretatie van feiten en mogelijkheden immers uitgeschakeld.

Ik leg nogmaals kort de inhoud van mijn betoog vast.

1. Op de vraag of er nu nog profeten zijn, is het antwoord ja.
2. Profeten zijn mensen die geïnspireerd worden, zodat hetgeen zij omtrent de toekomst en zelfs omtrent het heden zeggen, niet uit henzelf voortkomt, en zo ontdaan wordt van de persoonlijke factoren die bij alle pogingen tot prognose een zo belangrijke en verwarrende rol plegen te spelen.
3. Zijn profeten nu nog nodig? Het antwoord luidt volgens mij wederom ja. Want juist in een wereld waarin de menselijke prognosen een zo grote rol spelen, lijkt het mij belangrijk dat er vermanende stemmen opduiken die steeds weer gelijk blijken te hebben, zodat de mensen eer nadenken over de mogelijke onjuistheid van hun gedragingen. Hierdoor kan de nadruk gelegd worden op voor het bestaan van de mensheid belangrijke punten in het leven die door de hedendaagse maatschappij gemeenlijk op de achtergrond worden geschoven.
4. Menen wij dat profeten overal, ook in eigen omgeving en land, op kunnen treden? Ja. Want elke mens kan onder omstandigheden profeet zijn. Een werkelijke profeet is geen buitengewoon wezen. Hij is een gewoon mens, vaak zelfs een niet bepaald aangenaam mens zelfs. Denk maar eens aan de profeet die door kinderen werd uitgescholden voor kaalkop. Deze profeet bezat buitengewone macht, zo vertelt men ons en riep een paar beren op om de ondeugden, en brutale kinderen te verslinden. Voor de beren is het goed dat dergelijke dingen bij profeten niet meer 'in' schijnen te zijn. Want anders hadden alle beren op de wereld een voortdurende indigestie.

Misschien wordt de stelling dat elke mens een profeet kan zijn duidelijker, wanneer u zich realiseert wat de zogenaamde intuïtie doet. U weet vaak dingen, zonder dat men u iets daarvan iets gezegd heeft én vaak reeds vóór deze dingen kenbaar gebeurd zijn. U schuift dergelijke impulsen opzij en doet of daarmee verder niets aan de hand is. Maar wanneer u dergelijke impulsen steeds weer tot uiting brengt, blijkt u op een bepaald gebied en vaak vooral ten aanzien van kleinere zaken, steeds weer te kunnen profeteren. Elke mens is ingeschakeld in de tijd, elke mens is verbonden met het gebeuren van morgen en heeft daaraan reeds in het heden deel. Hij weet in zichzelf veel meer, dan hij beseft omtrent, de toekomst. Wanneer de mens gaat begrijpen dat zijn houding tegenover dergelijke impulsen onjuist is dat hij anders dient te zijn en te leven, zal hij zijn intuïtieve kennis ten aanzien van de toekomst kunnen gebruiken om zijn gevoelens ten aanzien van de juiste wijze van leven te onderstrepen. Vele mensen doen dit reeds, maar zullen hun beelden van toekomstige ontwikkelingen interpreteren, om zo hun stellingen meer nadruk te geven. Wanneer je leert deze interpretatie achterwege te laten en de feiten van morgen in het heden voor zich te laten spreken, ben je een werkelijke profeet.

Opvallend is in uw dagen dat velen van diegenen die zich bezighouden met de toekomst ter onderstreping van hun visie op de wijze van leven die de mens past, vooral onheilsprofeten zijn. Misschien wel, omdat je hiermede speculeert op de angsten van de mensen, terwijl er, wanneer je maar voldoende verschillende onheilen voorspelt, altijd wel een paar van je voorspellingen uit zullen komen. Het schijnt voor de mensen, die geneigd zijn van hun mogelijkheden op dit terrein gebruik te maken, veel moeilijker te zijn om objectief te blijven en alleen het gebeuren van morgen weer te geven, zoals het in hen oprijst: een toekomst die door de ontwikkelingen van heden in feite reeds voor het grootste deel gefixeerd is. Belangrijk is het vooral bij dergelijke

zaken in jezelf te erkennen dat er een kracht is die bij dit alles een rol speelt. Wanneer u op uw eigen wijze zoekt naar hetgeen u het goede noemt of God noemt en dit wilt uitdragen, zult u ook uw intuïtie laten spreken. Dan bent u, vóór u het weet, een werkelijke profeet. Dan zult u tot uw verbazing steeds weer dingen zeggen die u redelijk kunt verantwoorden, ontwikkelingen voorspellen die zelfs voor u geheel onredelijk lijken.

Hiermede lijken mij de belangrijkste punten van het onderwerp wel afgedaan. Men zou zich ten hoogste kunnen afvragen of een computer dan geen goede profeet is. Ik kan daarop ten hoogste stellen: de voorspelling die een computer doet, is steeds weer en ten hoogste een extrapolatie van nu bestaande gegevens en wel volgens de wijze waarop zij zijn ingebracht en geïnterpreteerd op de wijze die het systeem is ingelegd. De computer heeft dus niet de fantasie om het onvoorzienbare te voorzien of aan te voelen. Daarom zal een computer nooit een goede profeet kunnen zijn. Een computer kan de strategie voor de oorlog van de toekomst duidelijk voorspellen en alle acties in een oorlog tevoren aankondigen, zolang de tegenpartij eveneens een computer raadpleegt en er niemand is die eenvoudig zegt: laat anderen nu maar strijden over wat kan en wat logisch is, ik stap eenvoudig in mijn tank en rijd op. Zodra er enkele van deze onlogische factoren in het spel komen, zullen de gekste toestanden ontstaan. Want de computer kan de mens niet meten.

U leeft in een maatschappij die zo langzamerhand door rekenmachines van de meest ingewikkelde soort geregeerd wordt; dat weet ik wel. Maar men ziet over het hoofd dat de machine, meer nog dan de mens, de neiging heeft zijn eigen voorspellingen waar te maken, daar deze volgens de in de machine ingebouwde logica de enige juiste gang van zaken vertegenwoordigen. Al het andere, al het onvoorzienbare, is vanuit het standpunt van de machine verwerpelijk en schadelijk. Waarbij wij niet mogen vergeten dat een dergelijk apparaat rustig een uitvinder zal doden en diens uitvinding zal laten verdonkermanen, omdat deze nu eenmaal niet past in de voorzien ontwikkelingen. Maar wanneer de mensen volgens een dergelijk principe zouden hebben geleefd en gehandeld in het verleden, zoudt u nog geen wagen kennen, maar vuur slaan uit stenen en jagen. Waarmede ik duidelijk hoop te hebben gemaakt dat dergelijke voorspellingen extrapolaties zijn die zelfs gevaarlijk kunnen worden voor de werkelijke ontwikkeling van de mensheid. Een wetenschapsman kan bepaalde dingen voorspellen en zal zich niet zo sterk verweren tegen het optreden van onvoorzienbare omstandigheden. Maar ook zijn prognose is in feite een extrapolatie van het bestaande, zij het met meer fantasie verwerkt.

In u ligt echter een mogelijkheid tot voorspellen waarbij het al of niet kennen van bepaalde feiten onbelangrijk is. Stemming, harmonie, afstemming, spelen hierbij een veel grotere rol dan feiten. Indien u dit alles overweegt en juist bevindt, zult u met mij tot de conclusie komen dat er niet alleen in het heden nog profeten zijn, maar dat u zelf er ook een zou kunnen worden. En dat is wat wij nodig hebben: mensen die niet leven vanuit getallen, maar vanuit een innerlijke, werkelijk beleefde werkelijkheid; mensen die zich niet toevertrouwen aan computers en dergelijke mechanismen, maar de in de mens uit cellen gebouwde computer zijn gang laten gaan en de antwoorden daarvan niet altijd weer aan de criteria van de menselijke rede willen aanpassen. Er is behoefte aan mensen die in zich het Hogere gevoelen en dit Hogere als het ware innerlijk weten te verbinden met de beelden die in hetzelfde ontstaan. Uw wereld heeft profeten van die soort werkelijk nodig. Er zijn profeten van deze soort in deze tijd. Maar die profeten verkondigen geen geloof, zij verkondigen geen enig zaligmakende waarheid. Deze profeten zeggen eenvoudig: dit zijn de fouten die op het ogenblik in het menselijke leven optreden dat is de toekomst. Hiermede heb ik het mijne gezegd en daar wij nog alle tijd hebben, wil ik u onmiddellijk reeds de gelegenheid geven hierop te reageren.

Vraag: Een computer of statisticus houdt zich alleen bezig met de omstandigheden van het ogenblik en bouwt daarop zijn gevolgtrekkingen. Wanneer de omstandigheden veranderen, ligt zijn hele theorie in duigen.

Antwoord: Wanneer u hen dat aan het verstand kunt brengen, zult u de mensen een grote dienst bewijzen. Op het ogenblik worden in Nederland plannen uitgevoerd, bestemd voor Nederland

1980, ontworpen in de jaren 1957 - 1960. De statistiek heeft ondertussen duidelijk gemaakt dat die plannen niet meer juist zijn en dat het behoeftepatroon sterk is veranderd. Maar toch worden die plannen nog steeds uitgevoerd. Waarmede ik maar wil zeggen dat degene die op grond van statistische gegevens prognosen geeft, en daar tegen alle feiten en ontwikkelingen in, verder zelf vaak erin blijft geloven, en dan weigert ondanks het veranderen van de omstandigheden, hij weigert afwijkingen van de eerste conclusie mede te bezien. Wanneer zo iemand verdere statistieken maakt, is hij zelfs geneigd alle nieuwe tendenzen daarin te verwaarlozen, zodat zijn oude uitkomsten wederom bevestigd schijnen.

Vraag: Kunt u nog verder ingaan op de bron van de oude profetieën? Zijn deze uit de Geest of uit het volk zelf voortgekomen?

Antwoord: De profeten passen wel zeer goed binnen de historische ontwikkelingen van hun tijd. Wij vinden in die dagen overal profeten ofschoon de joodse profeten door hun bijdrage aan de bijbel voor het nageslacht bekender en duidelijker naar voren komen dan de profeten van andere goden die reeds in het vergeetboek zijn geraakt, zodat zij en hun gevolg meer en meer een deel van de archeologische schatkamers zijn geworden. De neiging, de uitspraak van een profeet zonder meer te aanvaarden, was in die dagen eveneens zeer groot. Men dient zich te realiseren dat het optreden van de profeten steeds weer samenvalt met veranderingen in het lot van het volk of spanningen die in een volk bestaan. Het is dus mogelijk - maar niet zeker - dat een deel van de profetieën door het gemeenschappelijke bewustzijn van een volk, althans voor een deel, mede gedictieerd werd.

Er zijn zelfs in de bijbel profeten te vinden waarvan wij aan kunnen nemen dat dergelijke invloeden wel degelijk een rol hebben gespeeld. Jeremia bijvoorbeeld, of Habekuk. Onder hun uitspraken treffen wij steeds weer weerspiegelingen aan van zaken die kennelijk ook onder het volk leefden. In andere gevallen daarentegen vinden wij voorspellingen, zowel als handelingen die geheel in strijd zijn met wat onder het volk leefde. Een goed voorbeeld hiervan is misschien wel het verhaal over Balaam. De man beweert dat zijn ezel tot hem sprak. Nu spreken in deze dagen ezels veel, vooral wanneer zij ergens voor gekozen zijn, maar in zijn geval lijkt het mij onwaarschijnlijk. Ik zie dit verhaal eerder als een verklaring die de man zoekt te geven voor iets wat hij zichzelf niet verklaren kan: het feit dat hij de vijand niet vervloekt, maar diens kamp zegent. Hij gaat hiermede tegen het volk, zijn opdracht en zijn eigen belangen in. Volgens mij hebben wij hier te maken met iemand die wordt gedreven door iets wat dieper moet gaan en ook verder reikt dan volksbewustzijn of persoonlijk bewustzijn.

In het verleden zien wij ook heel wat mediums die als profeten beschouwd worden. Het modernere spiritsme is een wat beschaafdere vorm waarin mediumschap tot uiting komt en aanvaard wordt, maar laat ons niet vergeten dat nog niet zolang geleden in Tibet mediums een grote rol speelden bij tempelplechtigheden waarbij ook prognosen gegeven werden. Ook in vele tempels van de oudheid zetelden mediums. In vele gevallen kun je dus volgens mij zeggen dat de bron van de boodschappen onbekend is, zeker vanuit een menselijk standpunt. Ontledende vanuit mijn wereld en kennis, ontdek ik in vele profetieën stellingen die niet te rijmen zijn met het bekende en het bestaande, maar geen voorspellend karakter hebben. Zie Ezechiel. In andere gevallen is kennelijk sprake van mediamiciteit en kan volgens mij worden aangenomen dat er geesten aan het woord zijn. Dergelijke boodschappen zijn, door stellingen daarin zowel als karakteristieke uitdrukkingen, kentekenend voor iemand die bijvoorbeeld vanuit hoog Zomerland of een iets hogere sfeer zich tot de mensen richt.

Uiteindelijk zijn er dan nog enkele uitspraken en profetieën die je niet thuis kunt brengen. Waarom zij zo zijn gesteld, vanwaar zij komen wat stijl en inhoud heeft beïnvloed, weet je eenvoudig niet. Daar kun je alleen maar zeggen dat God of het onbekende hier de bron is. Er zijn dus vele gevallen waarin de bronnen duidelijk of kenbaar zijn, maar er blijven er voldoende over waarvan wij de bron niet redelijk kunnen herkennen. Zoals wij altijd doen en zoals de mensen ook plegen te doen, noemen wij dit onbekende dan maar God. Wanneer ik oorzaak, verloop van zaken, redenen, niet zonder meer of geheel niet kan herkennen, zeg ik maar: In

God zijn alle dingen mogelijk. Wanneer ik dus zeg: "Dit komt van God", zo zeg ik in feite: dit is een werking die in de wereld kenbaar is, zonder dat ik na kan gaan, hoe zij werd veroorzaakt of vanwaar zij komt.

Vraag: Wanneer middels profetieën de toekomst bekend wordt, gaan dan geen ervaringen verloren die men op zou kunnen doen, wanneer men tevoren omtrent die toekomst niets zou weten?

Antwoord: Dit geloof ik niet. Het is opvallend hoe weinig mensen rekening houden met een profetie, althans feitelijk. Degenen die werkelijk een profetie begrijpen en er rekening mee houden, moeten volgens mij een ervaringsniveau hebben waardoor zij de mogelijke belevingen reeds als besef in zich dragen. En in dat geval lijkt het mij niet meer van belang dat zij mogelijk ervaringen missen dankzij de profetie. Ergens in je moet iets zijn waardoor je begrijpt dat bijvoorbeeld een aangekondigd ongeluk werkelijk gaat gebeuren. Indien in het ik reeds een dergelijke ervaring bestaat, lijkt het mij niet noodzakelijk deze nogmaals te herhalen. Ik meen dat een dergelijke ervaring noodzakelijk is om tot de associaties te komen waardoor het eigen gedrag kan voorkomen dat het aangekondigde ongeval ook voor het Ik schade zal betekenen. Volgens mij gaat hier niet alleen iets niet verloren, maar zal door het gebruik maken van de profetie op de juiste wijze zelfs een reeks van ervaringen worden opgedaan, terwijl deze wijze van reageren mij een bewijs voor een geestelijk gevorderd zijn lijkt in te houden.

Vraag: Kan er hierbij geen sprake zijn van een aanvoelen van kosmische wetten, zodat je weet welke gevolgen bepaalde oorzaken zullen hebben?

Antwoord: In zeer algemene zin zou u wel gelijk kunnen hebben. Maar zodra een profetie specifiek wordt en dus niet stelt; vergelijkender wijze wanneer er veel auto's komen gebeuren er veel autoongelukken, maar bijvoorbeeld: op de E3 komt morgen een kettingbotsing voor waarbij meer dan 20 wagens betrokken zijn, - zo kunt u dit niet meer middels een aanvoelen van kosmische wetten verklaren, daar onder meer de kennis van mogelijke oorzaken te gering is. In vele oude zowel als meer moderne profetieën worden wij juist met zeer specifieke gegevens geconfronteerd. Hier wordt een algemene toestand mogelijk nog afgelezen, maar op een redelijk onverklaarbare wijze wordt een gevolg dan in tijd en ruimte gespecificeerd, terwijl ook de omstandigheden vaak beschreven worden op een wijze die niet vanuit kosmische wetten alleen te verklaren is. Zelfs indien dergelijke aanduidingen maar bij benadering waar zijn, zal men moeten stellen dat dit verder gaat dan te verklaren zou zijn alleen middels een intuïtief erkennen van kosmische wetten. Daarom kan men beter spreken over een aflezen van komende gebeurtenissen onder welke invloed dan ook.

Vraag: Buitenzintuigelijke waarneming buiten de tijd?

Antwoord: Niet altijd zeker. Wij weten dat buitenzintuigelijke waarnemingen ook buiten tijd kunnen geschieden, maar dan is een definitie van een gebeuren in tijd weer praktisch onmogelijk. Indien in een profetie een bepaald tijdstip wordt aangeduid, moeten wij dus aannemen dat de tijd bij de ervaring van de profeet betrokken is.

Vraag: (Onverstaanbaar).

Vraag: Zelfverdediging is niet noodzakelijk ten aanzien van feiten voor de menselijke computer. Zij is slechts noodzakelijk voor de mens ten aanzien van indrukken die niet gerechtvaardigd zijn door feiten. De harmonieën die daarin gelegen zijn of daaruit voort kunnen sproeten, zullen immers volgens redelijk besef gevaren in zich kunnen bergen. De mens als biologische computer - brein plus zenuwstelsel - is in staat een grote reeks van ervaringen vast te leggen, ook ervaringen en waarnemingen die niet bewust worden beleefd. U kunt ergens in uw jeugd een deel van een Latijns manuscript hebben gezien, nooit hier bewust aandacht aan hebben gegeven of daarover hebben nagedacht en toch ofschoon u nooit Latijn hebt geleerd, later een deel hiervan reproduceren. De computer spuit dus gegevens op die door de mens waarin deze computer schuilt, niet eens bewust zijn ervaren. Je kunt echter nog iets verder gaan, want de menselijke computer kent ook, in tegenstelling met een elektronische of mechanische, emoties.

Gevoel is niet slechts een reeks van biochemische reacties. Het is wel degelijk ook een vorm van oriëntatie waarbij af wordt gegaan op niét zintuigelijk of redelijk kenbare factoren in de wereld buiten het Ik. Zo verkrijgt de interpretatie en berekening van de menselijke computer een soort van extra dimensie die buiten alle rede en logica omgaat.

Reactie: Dat moet dan wel een zeer sensitieve mens zijn.

Spreker: Niet noodzakelijk. Iedereen reageert zo, dit is normaal, ook al komen de gevoeligheden niet altijd even sterk in het gedrag of een bewust reageren naar voren. Het verschijnsel komt dus ook voor bij mensen die ten aanzien van de buitenwereld zeer ongevoelig zijn of schijnen. U legt de nadruk op het sensitief zijn van mensen, omdat u daartegen een verdediging wenst te horen. In dit verband is deze automatisch, omdat alle menselijke organismen en zeker alle delen van het zenuwstelsel een overbelasting afwijzen. Wanneer pijn te groot wordt, schakelt het zenuwstelsel bewustzijn of pijngevoeligheid uit. Uw bewustzijn weigert data te aanvaarden die het niet bewust kan hanteren en schakelt in gevallen waarin bewuste verwerking onvermijdelijk schijnt te zijn, eenvoudigweg de werkelijkheid uit. Het veroorzaakt bewusteloosheid of - zo deze niet aanvaardbaar is - begint het eenvoudig te hallucineren. Zo zal ook de computer in de mens automatisch uitschakelen en opname van gegevens weigeren, zodra er impulsen komen die niet verwerkt kunnen worden. Zelfs dergelijke impulsen kunnen een denkproces starten, zodat de mens op de gegevens voortgaat die nog verkregen werden, voor de kortsluiting een feit wordt. Hierdoor blijven mensen soms met voor hen zeer enerverende problemen zonder werkelijke betekenis worstelen, zodat zij kracht en mogelijkheden verliezen. Dergelijke mensen weten wel dat dit onjuist is, maar proberen het altijd weer. Zij doen mij denken aan iemand die bij een sluiting in een elektrisch net niet onmiddellijk de oorzaak van de kortsluiting wil vinden, maar eenvoudigweg steeds weer nieuwe stoppen in blijft draaien in de hoop dat hierdoor de zaak opgelost zal worden, niet beseffende dat hierdoor ook wel eens brand zou kunnen ontstaan, vooral wanneer je steeds zwaardere stoppen indraait. Dit gedrag zien wij vaak bij zogenaamde sensitieve mensen. Zij gaan in hun denken steeds weer de nadruk leggen op allerhande invloeden en factoren waarvan zij wel beseffen dat die gevaarlijk kunnen zijn. En dat kun je natuurlijk beter niet doen. Beheerst men zich in dit opzicht, zo kan men zich werkelijk veilig achten in dit opzicht. Iets anders is het, wanneer in de aura van de mens een ander bewustzijn inhaakt. De gegevens van de aura vloeien ook naar de biologische computer, zodat in dergelijke gevallen een afscherming noodzakelijk kan worden. Maar dit alles heeft met het door ons besprokene niets te doen.

Vraag: Kan een mens ook indrukken verwerken van een vorig leven waarvan hij zich geheel niet bewust is?

Antwoord: Op geestelijk niveau kan dit. Maar voor de mens blijft dit altijd weer hoogstens een schaduw, geprojecteerd in het diepste van het onderbewustzijn. Zo dergelijke zaken al naar voren komen, zijn zij altijd weer gemengd met ervaringen en impressies uit het huidige stoffelijke bestaan. De kans dat gegevens uit ook vorige levens in de computer een plaats van enig belang innemen, is wel zeer klein. De kans dat hierdoor in de bewuste verwerking van bepaalde gegevens een zekere gerichtheid ontstaat, is iets groter.

Vraag: Komt de profeet niet tot een interpretatie van de boodschap?

Antwoord: Op het ogenblik dat zij tot stand komt, zal de profeet de boodschap ondergaan. De boodschap omvat gegevens die hij niet uit de zintuigelijke wereld kan putten en die niet alleen verklaard kunnen worden vanuit mentale werkingen. De bron ligt in een extra dimensie die niet geheel bepaalbaar blijkt te zijn. Hij interpreteert dus op het ogenblik dat de boodschap tot stand komt niet. Wel mogelijk later. Het gaat hem dan ongeveer als een mens die zich verspreekt, maar dit niet wil toegeven en daaraan een rationalisatie toevoegt. Zo zal de profeet zijn eigen profetie vaak als geheel of gedeeltelijk onaanvaardbaar ondergaan en trachten haar tot een aanvaardbaarheid te herleiden door interpretaties daaraan toe te voegen. Dit verandert de profetie zelf echter niet. Dit is kentekenend voor vele profeten in de bijbel. Wij treffen hierin vele werkelijke profetieën aan die echter onmiddellijk door toegevoegde verklaringen aanvaardbaar gemaakt worden. In vele gevallen is de rationalisatie dan de toorn van God waarbij als reden

het gedrag van mensen wordt gegeven waarmede de profeet het niet eens is. In deze dagen zijn vele bijbelse uitspraken en profetieën eveneens onaanvaardbaar, zodat er een leger van deskundigen aan het werk is getogen om de zaak te interpreteren. Het gevolg is vaak dat de interpretatie als belangrijke waarheid wordt aanvaard, maar dat de profetie zelf wordt vergeten.

Vraag: Is het niet mogelijk dat de mens door zijn geloof waarmaakt wat in de profetie gepostuleerd wordt?

Antwoord: Door angst, begeerte en dergelijke, kan de mens inderdaad zelf werken in een bepaalde richting en zo stromingen in het leven roepen die ernaar tenderen de profetie waar te maken. Wanneer het gaat om een werkelijke profetie, is dit gevaar echter slechts in geringe mate aanwezig, daar de werkelijke profetie zich grotendeels onttrekt aan het redelijk denken en voorstellingsvermogen van de mensen. Slechts indien de profetie een onmiddellijk en sterk beroep doet op zowel menselijke emotie als rede, zal het geven van de profetie ertoe voeren dat de mens zijn gehele gedrag op de gestelde toekomstige ontwikkelingen baseert en daardoor dezen zelf tot stand helpt brengen. Wel kunnen wij stellen dat zowel sterke angsten als sterke begeerten voor de mens dermate gericht kunnen worden ten aanzien van het geheel van zijn gedragingen, inclusief geestelijke factoren dat de mens hierdoor iets gaat uitstralen waardoor hij alle met zijn denkbeeld harmonische waarden tot zich trekt. Hiermede verwezenlijkt hij het begeerde en het gevreesde, zodat het een werkelijkheid wordt waaraan hij als mens deelheeft. Maar dit ligt toch wel op een enigszins ander niveau. Voor de doorsnee profeet bestaat een dergelijk gevaar zelden, omdat hij meestal niet werkelijk en geheel betrokken is bij de boodschap die hij geeft.

Vraag: De profetie gaat dus feitelijk buiten de rede om?

Antwoord: Je bent je er niet van bewust dat je de mogelijkheid bezit, tot op het ogeblik dat je op gaat letten en in jezelf reacties ontdekt die geheel onredelijk zijn en toch op feiten betrekking hebben. Op dat ogenblik constateer je de werking, maar de doorsnee mens verwerpt haar, gezien haar onredelijkheid, meteen. De doorsnee mens verwerpt vaak deze mogelijkheid tot uitbreiding van zijn leven met innerlijke factoren, omdat hij zaken die hij niet zelf en geheel kan begrijpen en beheersen, vreest. Hij stelt zich dan tevreden met een veel beperkter wereldervaring die middels vele schijnfactoren voor hem meer aanvaardbaar wordt gemaakt en zo kan beantwoorden aan zijn beeld van eigen wezen en wereld op een bepaald ogenblik.

En dat was het dan. Ik had dus geen ongelijk, wanneer ik meende dat wij met dit onderwerp snel klaar zouden zijn. Er zijn trouwens toch nog meer vragen gekomen, dan ik verwacht had. Ik zal nu het onderwerp afsluiten. Ik ben ervan overtuigd dat elke mens in meerdere of mindere mate de gave van de profetie bezit. Iemand die zijn zogenaamde intuïtie, de in hem opkomende denkbeelden niet beschouwt als geheel willekeurig, en er rekening mee houdt dat zij op de werkelijkheid betrekking hebben, zal ervaren dat ook in hem een kennis ligt die veel verder reikt, dan hij vermoedde. Hij zal daarnaast ontdekken dat in dit geheel van intuïtieve beelden steeds weer fragmenten voorkomen waarvan de oorzaak niet denkbaar is. Juist deze fragmenten zijn veelal niet slechts voor hemzelf, maar ook voor anderen van het grootste belang. Juist daarom zou ik de mensen willen aanmoedigen en hen willen vragen die intuïties en niet geheel redelijke gevoelens en reacties, in zich een kans te geven.

Want er zijn vandaag wel profeten, maar de wereld heeft behoefte aan steeds meer werkelijke profeten. Aan profeten die niet zich verheffen op hun pretentie een goddelijke waarheid te brengen, maar die erkennen dat het belangrijk is ook niet algemeen kenbare of gekende feiten en mogelijkheden, toekomstige ontwikkelingen en gevaren in de wereld uit te dragen en daardoor de wereld te helpen en bovenal ertoe bij te dragen de technocratische verwarringen van deze tijd terug te dringen tot het normale peil van menselijke verwardheid waarin het onbekende weer aanvaardbaar wordt. Dan zal voor deze wereld een aanvaarden van een ingrijpen door een God of althans onbekende machten, weer aanvaardbaar worden en zo de samenleving weer een meer menselijk, maar gelijktijdig ook een geestelijk gezonder karakter krijgen.

Ik dank u voor uw aandacht.

BEANTWOORDING VRAGEN

Zo, vrienden.

Ik hoop dat u een aangename pauze hebt gehad. Wij beginnen dit aan vragen gewijde deel van de bijeenkomst dan met de vraag: Hebt u iets te vragen?

Vraag: Vele regeerders proberen gedachten achter slot en grendel te zetten. Zal dit ooit gelukken?

Antwoord: Niet geheel: de mens kan namelijk op verschillende niveaus denken en er zijn niveaus die onaantastbaar zullen blijven. Maar vele regeerders hebben wel geleerd dat je heel wat kunt bereiken met conditionering. Dit betekent dat men bepaalde impulsen en ervaringen probeert te koppelen aan bepaalde denkbeelden. Pavlov bracht een hond zover dat hij bij het geluid van een bepaald belletje begon maagsappen af te scheiden en te kwijlen, ook wanneer geen feitelijk voedsel werd verstrekt. Op soortgelijke wijze probeert men de mensen te conditioneren, door bepaalde beelden en ervaringen te koppelen aan woorden die in feite daarmee weinig of niets van doen hebben. Het gevolg is dat het eigen kritisch vermogen der mensen tijdelijk op de achtergrond wordt gedrongen door de opgeroepen beelden. Stel dat regeerders iets niet wensen te gedogen. Zij gebruiken de kreet: uw vrijheid is in gevaar. De mensen, zien dan onmiddellijk weer concentratiekampen, horen laarzen stampen in de nacht en, gedreven door een haat tegen deze beelden, zijn zij bereid allerhande dingen te vernietigen die de regeerders hinderlijk vinden, maar die de vrijheid zeker niet werkelijk bedreigen en in vele gevallen bovendien veel beter in stand zouden kunnen blijven.

Op deze wijze is het wel degelijk mogelijk een deel van het vrije denken van een mens te beheersen. Je kunt iets dergelijks bereiken door steeds bepaalde informatie te geven - waar of niet - maar het is van belang dat bepaalde ervaringen voor de mensen met de gebruikte denkbeelden en woorden samenhangen. Desnoods pijnig je een mens langere tijd, maar onderbreekt de martelingen steeds weer, nadat een bepaalde klank of woord heeft geklonken. De persoon in kwestie zal nog zeer vele jaren later de klank, het woord voor zich gepaard zien gaan met gevoelens van opluchting, van goedheid en dergelijke. Langs een dergelijke weg is een gedragsconditionering mogelijk waarbij de mens op een dieper niveau van denken wel degelijk kan blijven beseffen dat zijn reacties niet juist of redelijk zijn, maar zichzelf niet meer kan helpen, omdat de reactie zelf als het ware instinctief is geworden.

Vraag: Is er nog toekomst voor kunstschilders?

Antwoord: Voor ware kunstenaars die schilderen, is er altijd nog wel een toekomst. Ik formuleer het zo, omdat heel veel mensen denken dat zij kunstschilders zijn, omdat zij met verf werken en daarin hun persoonlijkheid uitdrukken. Zij menen dat dit zowel het wezen van het schilderen als van de kunst is. Maar werkelijke kunst bestaat uit het in jezelf een visie vinden, een denkwijze, een beeld vinden en dit dan zodanig formeren dat je de inhoud, de emotie aan anderen kunt overdragen. Dit betekent lang niet altijd dat iedereen je zal kunnen begrijpen. Er is een bekend verhaal over een abstract doek dat ergens in een etalage tentoongesteld werd. Het heette "Katten in de nacht". De voorbijgangers begrepen het niet; haalden de schouders op en liepen door. Maar de honden die het zagen, begonnen onmiddellijk te blaffen. De anecdoten illustreert dat het niet noodzakelijk is dat de wijze van uitdrukking en de denkbeelden van de kunstenaar onmiddellijk en voor velen toegankelijk zijn. Het is zeer wel mogelijk dat een kunstenaar zijn tijd vooruit is. Maar wanneer zijn denkbeelden en visie overdraagbaar zijn, is het wel zeker dat de mensen hem later zullen begrijpen. Uw vraag dient dus beantwoord te worden met de stelling dat er alleen toekomst is voor werkelijke kunstenaars die werkelijk anderen wat te zeggen hebben en dit op een overdraagbare wijze tot uiting weten te brengen. Zelfs dan kan, gerekend vanuit menselijk en financieel standpunt worden gezegd dat hun roem

zeer waarschijnlijk eerst na hun dood zal komen. Want eerst na de dood van de kunstenaar worden over het algemeen zijn werken tot een speculatieobject waardoor zij meer onder de aandacht van het publiek zullen komen. Indien u wilt slagen als kunstschilder, zo geef ik u dus de raad, eerst werkelijke kunst voort te brengen en, zodra u voelt dat u dit gedaan hebt, dood te gaan.

Vraag: Is eeuwigheid een oneindige vorm van tijd?

Antwoord: Volgens mij niet ofschoon de eeuwigheid meestal wel zo wordt voorgesteld. Het begrip eeuwigheid is, volgens mij, in wezen indentiek met tijdloosheid. Dit is een toestand waarin het zijn niet meer door gebeuren, dus opvolging van mogelijkheden en feiten bepaald wordt, maar dit alles gelijktijdig aanwezig is en in zijn geheel zowel als in detail voortdurend kan worden overzien. Verschillende in tijd ver uiteenliggende details kunnen dan gelijktijdig als het ware erkend en beleefd worden. De gebruikelijke formulering luidt: voor de mens is eeuwigheid een oneindig aantal ogenblikken, delen van tijd. Gaat men hierbij uit van het ervaren dat de mens kent, dan is de formulering aanvaardbaar. Gaat men uit van het werkelijke wezen van de tijd, dan is zij onjuist.

Vraag: Psychosomatica, is dit invloed van de geest op zenuwen en hersenen?

Antwoord: In de geneeskunde gaat men bij de psychosomatica uit van twee punten:

1. Waar een kwaal is, zullen psychische effecten optreden. Waar psychische effecten optreden, is de kans groot dat ook lichamelijke symptomen optreden.
2. Om tot een juiste genezing te komen, zullen wij dus niet slechts de lichamelijke symptomen moeten bestrijden, maar gelijktijdig de effecten in de psyche - zelfs indien deze hun oorsprong vinden in de lichamelijke kwaal - moeten bestrijden.

Dit komt neer om een psychoanalyse en gelijktijdig gebruik van medicatie. De geest is hierbij dus niet direct betrokken en wordt niet bedoeld. Waar de geest zelf mede of geheel voor de ziekte aansprakelijk is, zou men met deze behandelmethode niets bijzonders kunnen bereiken. Wil men ook in dergelijke gevallen genezing bereiken, dan zal een derde element in de behandeling een rol moeten gaan spelen: de toverdokter, als het ware, de man die de geest kan benaderen en beïnvloeden.

Ik zou hier buiten verband zelf graag nog enkele opmerkingen toe willen voegen. In deze tijd is men zeer geporteerd voor het werken in de geneeskunde met medische teams, bestaande uit elkander aanvullende specialisten. Volgens mij ontbreken zelfs in de best geslaagde en meest uitgebreide teams echter nog twee specialisten die er volgens mij toch bij zouden behoren: a. De magnetiseur die vaak op geestelijk eh astraal niveau contact heeft met de patiënt en levenskracht kan toevoeren, zodat hij met de patiënt dingen kan bereiken die voor de dokter niet direct en soms in het geheel niet bereikbaar zijn. b. De hypnotiseur: deze is in staat bepaalde reflexen in een patiënt tijdelijk uit te schakelen of te versterken, zodat medicatie veel sneller zou kunnen aanslaan. Daarnaast is hij in staat slaap te geven en pijnen weg te nemen op een wijze die het gebruik van verdovende en schadelijke middelen overbodig maakt. Ik kan mij zelf vele operaties voorstellen waarbij de hypnotiseur in de plaats van de narcotiseur zou kunnen treden. In vele gevallen zou hierdoor het lichaam van de patiënt veel minder zwaar belast worden dan bij de nu gangbare werkwijzen het geval is. Ik meen daarom dat deze door de wetenschap gemeenlijk met achterdocht of verwerping beziene figuren in een werkelijk all-round medisch team hun plaats zouden moeten hebben. Het goede begin dat mijns inziens de psychosomatica vormt, daar zij duidelijk stelt dat zowel psychische als somatische factoren bij elk ziekteproces een rol plegen te spelen, zou mijns inziens moeten worden voortgezet door in de behandeling ook levenskrachtsoverdracht, stromingen van levenskracht en dergelijke te betrekken die weliswaar nog niet overtuigend wetenschappelijk bewezen zijn, maar waaromtrent toch gezegd kan worden dat er vele indices zijn die hun bestaan waarschijnlijk maken, terwijl er mensen zijn die met deze krachten zeggen te werken en hiermede resultaten weten te boeken.

Vraag: Is het waar dat bij hypnose het levenslichaam wordt uitgedreven en wat zijn de schadelijke gevolgen hiervan?

Antwoord: Het is waar voor bepaalde vormen van hypnose, zoals bij het mesmerisme vaak werden gebruikt. Hierbij werd de hypnose namelijk gebruikt om iemand tot medium te maken. Maar er zijn heel wat andere vormen van hypnose die geen uittredingen ten gevolge hebben en dan ook geen aanleiding tot bedenken geven. Zo bestaat het merendeel van de toneelhypnose - indien zij echt is - niet uit het tot standbrengen van veranderingen in de persoonlijkheid of zelfs maar het onderdrukken daarvan, ook al meent men vaak dat dit het geval is. Het effect berust eerder op het wegnemen van bepaalde remmingen. Wanneer de hypnotiseur zegt: u bent nu een kip en loopt gezellig te tokken, zal het merendeel van de sujetten wel degelijk beseffen dat zij geen kippen zijn. Zij weten ook dat zij gek staan te doen. Maar door de hypnose heeft men het gevoel dat het er niet werkelijk op aankomt en voelt men het als gemakkelijker en zeer redelijk dat men doet wat middels de suggestie gevraagd wordt. Iets dergelijks zien wij vaak bij het vertonen van de zogenaamde suggestieve effecten. Men kan inderdaad een zekere mate van hallucinatie ten aanzien van geuren tot stand brengen. Maar deze suggesties met grote werkzaamheid zijn geen integrerend deel van de hypnose en kunnen met hetzelfde effect door een goede suggestor ook zonder enige hypnose gebruikt worden.

Ook de reacties van een persoon onder hypnose zijn niet altijd in overeenstemming met het beeld dat een buitenstaander daarvan meent te krijgen. Een bekende truc is bijvoorbeeld iemand een glas water te geven en te stellen dat dit een goede wijn - een chablis bijvoorbeeld - is. Op bevel drinkt het sujet met een verheerlijkt gezicht waarop de hypnotiseur opeens zegt: neen, kijk uit, het is inkt. Waarop de proefpersoon met een vies gezicht onmiddellijk begint het water uit te spuwen. Dit veel vertoonde effect berust in 9 van de 10 gevallen geheel niet op een "veranderen van smaak". In de toestand van verminderde eigen reactie die de hypnotiseur tot stand heeft gebracht, wordt het denkbeeld aan een chablis verheerlijkt genoten, terwijl het water alleen maar gedronken wordt, omdat men dit vraagt. De roep dat het inkt is, doet een voor de persoon niet aanvaardbaar smaakbeeld rijzen en als reactie wordt het water uitgespuwd dat altijd en nog steeds als water heeft gesmaakt. Wat het sujet tot uitbeelding brengt, is de reactie op aangename en minder aangename denkbeelden, geen werkelijk ervaren.

Vraag: Bij narcose en als zodanig gebruikte hypnose treedt men uit?

Antwoord: Bij hypnose niet. Bij narcose zal het veelal wel zo zijn. Dit heeft bepaalde nadelen. Een daarvan is wel dat bij bepaalde verdovingsmiddelen ook het astrale geheel vrijkomt en de recente gedachten en reacties van de patiënt verder doet ontwikkelen in de wereld van ongeremde mogelijkheid van de astrale sfeer. Wanneer iemand een ethernarcose heeft gehad - al is deze niet meer erg gebruikelijk - is het opvallend wat de patiënt zegt, wanneer hij bijkomt. De werkelijke persoonlijkheid onthult zich voor een ogenblik in ongeremde en openlijke associaties. Andere verdovingsmiddelen geven minder openbaar wordende dromen en associatieve gedachtenreeksen. Daar dezen buiten het lichaam als een werkelijkheid worden gewaardeerd en deels aan het lichaam zullen worden overgedragen, zal althans een deel van het doorgemaakte door de patiënt als een werkelijke beleving in het onderbewuste worden opgenomen. Psychische traumata kunnen zo ontstaan die een genezing aanmerkelijke kunnen vertragen.

Bovendien, indien levenslichaam enzovoort tijdens de operatie niet in het lichaam aanwezig zijn, doch slechts daarmee lichtelijk verbonden, zal het contact tussen geest en stof sneller verbroken kunnen worden. De hypnotiseur kan echter alle pijnimpulsen onderdrukken en afleidende denkbeelden verstrekken, terwijl het lichaam van een patiënt verder geheel normaal blijft reageren, de geest normaal bewust kan blijven en ook de eigen mentale capaciteit, zij het anders gericht dan normaal, ter beschikking blijft. Bij kleinere operaties kan men er zelfs mede volstaan ervoor te zorgen dat pijn en pijnreacties tijdens de operatie en enige tijd daarna niet optreden.

Dit heeft tot voordeel:

a. Minder snel intreden van de dood, daar de weerstand groter is dan bij een volledige bewusteloosheid.

- b. Er hoeven geen middelen toegediend te worden die voor het lichaam toch schadelijk zijn of onaangename nawerkingen hebben.
- c. Controle van ademhaling is eenvoudiger mogelijk dan bij een volle narcose, daar nu het verminderen of wegvallen van de ademhaling door de patiënt onmiddellijk zoveel mogelijk gecompenseerd wordt. Hij zal bijvoorbeeld gaan hijgen wat bij narcose niet het geval is. Dit deels bewust blijven van de patiënt heeft onder meer het voordeel dat sneller en meer op de juiste ogenblikken zuurstof kan worden toegediend.
- d. De hypnose kan beginnen, terwijl het milieu normaal is, zonder dat hierbij onaangename associaties optreden. De voorbereidingen tot de operatie die voor de patiënt toch meestal een beproeving zijn, worden tot een minimum beperkt op deze wijze, spanningen worden vermeden, er is minder personeel en aandacht nodig tot de operatie begint. Men zou dus, dankzij een goed hypnotiseur, zowel het personeel als de patiënt kunnen sparen.

Vraag: Hoe kan men hypnotiseurs dan opleiden?

Antwoord: Naar ik meen, kan dit geschieden aan de hand van de gegevens die de parapsychologie reeds over dit fenomeen heeft verzameld. Goede en wetenschappelijke scholing ten aanzien van hypnose is op het ogenblik reeds mogelijk in Italië waar men hiervan een gedegen studie heeft gemaakt, terwijl ook de universiteit van Massachusetts, U.S.A., eveneens vele proeven heeft gedaan en voldoende ervaring en deskundig personeel bezit om desnoods vandaag nog met een cursus te starten. Om te beginnen meen ik dat men in deze inrichtingen zou moeten opleiden en schiften onder de kandidaten. Maar iedere hypnotiseur die bekwaam is en eigen werkwijze en bekwaamheid kent, is meestal wel in staat een groot deel van zijn bekwaamheden en kennis middels een soort leerlingenstelsel aan anderen over te dragen. Het zou door op deze wijze te werken volgens mij mogelijk zijn om, indien men dit werkelijk wenst, binnen zeer korte tijd grote aantallen hypnotiseurs in te zetten. Ik wil er in dit verband op wijzen dat er veel hypnotiseurs zijn die toneelwerk of dergelijke doen, amateurs ook die in zeer korte tijd voor diensten in de medische sector zouden kunnen worden opgeleid. Voor henzelf zou het ongetwijfeld ook bevredigender zijn hun gaven niet voor vermaak te gebruiken, maar in dienst van de mensheid te stellen. En wat de mogelijkheden betreft: u gaat niet meer meteen naar de tandarts, maar naar de hypnotiseur waarop u geen angst meer hebt, geen verdovingen meer van node hebt, ook de pijnen na de behandeling blijven langer weg dan met de gebruikelijke pilletjes, terwijl de patiënt bovendien een zekere euforie ervaart dankzij de suggestie dat hij zich toch wel zeer moedig en juist heeft gedragen. Gezien deze en vele andere mogelijkheden, gezien ook de experimenten op dit terrein die reeds hebben plaats gehad, lijkt het mij zeker niet dwaas, wanneer men eindelijk er eens aan zou beginnen, hetgeen ik voorstel, in de praktijk meer algemeen te testen.

Vraag: Hoe zal men hier tegenover staan? Wil men hier iets van weten?

Antwoord: Inderdaad wordt incidenteel zo hier en daar reeds hypnose als verdoving gebruikt. Ik weet bijvoorbeeld van enkele tandartsen die zelf kunnen hypnotiseren en deze mogelijkheid, in enkele gevallen tesamen met geluidseffecten, gebruiken om verdoving overbodig te maken en de patiënt zich goed te doen ontspannen. Het is mij niet bekend of men ook voor grotere operaties de laatste tijd hypnose heeft gebruikt in plaats van narcose. Wel zijn mij enkele alleenstaande gevallen uit de oorlog bekend.

Vraag: Is de narcose mee aansprakelijk voor de gedeprimeerde toestand die veel patiënten na de operatie vertonen?

Antwoord: Een algemeen antwoord is hierop niet te geven, daar de patiënt zelf en de gebruikte middelen voor narcose en dergelijke een rol spelen. Maar een ding lijkt mij zeker: voor veel mensen is alles wat met de operatie samenhangt, een zondanige schok, dat gesproken kan worden van een psychisch trauma, dat grote invloed heeft op gedrag en snelheid van genezing. Verder speelt vaak een afwijzing van de omgeving, angst voor haat tegen het ziekenhuis zo hier en daar een verdere rol bij vertraging van het genezingsproces. In sommige gevallen zal de narcose dus mede invloed hebben op de toestand van de patiënten, maar nogmaals, een algemeen geldend antwoord is hierop niet te geven.

Vraag: Kan iedereen het hypnotiseren leren?

Antwoord: Iedereen is wat veel gezegd, maar wel zeer vele mensen. Wel moet ik u hierbij de raad geven uw lessen daarin niet van een schriftelijke cursus te betrekken, want de enige die dan gehypnotiseerd wordt, is in de meeste gevallen de leerling zelf, tot het betalen van de lesgeld.

Vraag: Niet iedereen is vatbaar voor hypnose, dus je kunt het toch niet van tevoren weten?

Antwoord: Er zijn mensen die niet vatbaar zijn voor hypnose, maar hun aantal is betrekkelijk gering. Juist degenen die menen dat zij niet vatbaar hiervoor zijn vormen vaak de beste subjecten voor een hypnotiseur. Zij zijn niet bang onder hypnose te komen en geven zich juist hierdoor gemakkelijker aan de invloed over. Hun remmen vallen hierdoor ook gemakkelijker weg en, zoals ik u getracht heb duidelijk te maken, is dit een van de belangrijkste en meest specifieke effecten bij onder meer de toneelhypnose waarbij getracht wordt het subject te laten handelen buiten zijn normale habitus om.

Vraag: Ik heb gehoord dat intellectuelen gemakkelijker onder hypnose te brengen zijn dan bijvoorbeeld een imbeciel.

Antwoord: Een imbeciel krijg je haast niet onder hypnose, een zeer dom iemand moeilijk. Dat is waar. De intellectueel heeft een zeker voorstellingsvermogen, een zekere mate van fantasie die hij als zodanig pleegt te erkennen. De hypnotiseur werkt in de eerste plaats op je voorstellingsvermogen en zoekt je aandacht te vangen. Hoe minder voorstellingsvermogen je bezit, hoe minder intens de aandacht die je op kunt brengen, hoe moeilijker je te hypnotiseren zult zijn.

Vraag: Over Blavatsky en de theosofie werd gezegd dat de brieven van de meesters in automatisch schrift geschreven zouden zijn. Maar in Adyar hebben zich toch verschillende meesters gemanifesteerd die zouden behoren tot de Witte Broederschap.

Antwoord: Er is mij slechts een enkel geval bekend waarbij sprake was van een werkelijke manifestatie. Wat de rest betreft, wil ik u verwijzen naar de annalen van het spiritisme waaruit wel duidelijk blijkt dat bepaalde verschijningen tijdens seances plaats kunnen vinden, zonder dat hierbij nu direct sprake is van geesten. Indien u spreekt over meerdere manifestaties, zo is mij slechts een enkel geval bekend waarin van een werkelijke manifestatie kan worden gesproken. Wel herinner ik mij dat men daar heel veel Indische bedienden in de omgeving had. Eén daarvan was een mooi man met een klein zwart baardje. Wanneer u beschrijvingen leest van deze Adyarbijeenkomsten, zult u hem misschien herkennen.

Vraag: Is de shockbehandeling voor geestesgestoorden zeer schadelijk voor het astrale lichaam?

Antwoord: Niet altijd: er zijn verschillende methoden van shocks waarbij de elektrische methode inderdaad zeer gevaarlijk wordt, vooral bij herhaling, voor het astraal. Deze methoden wordt tegenwoordig weinig meer gebruikt. Men geeft nu de voorkeur aan een chemische shockmethode, die in dit opzicht veel minder gevaren in zich bergt. Wel wil ik erop wijzen dat de shockmethode geen werkelijke benadering van het probleem inhoudt. Het is in feite het scheppen van een situatie waardoor de patiënt tijdelijk revertteert tot zogenaamde normaal gedrag en dus de normen van anderen aanvaardt om aan verdere ervaringen van dien aard te ontkomen. Het gevolg is dat een shockkuur voor de meeste patiënten geen blijvende resultaten afwerpt. Ik acht de shockkuur aanvaardbaar als onmiddellijke noodmaatregel, maar ben van mening dat de kuur onmiddellijk gevolgd zal dienen te worden door een verdere kuur waarbij zowel psychisch als somatisch een intense nazorg wordt gegeven. Het gevaar wordt nogal eens overdreven, omdat men geen onderscheid maakt tussen de verschillende vormen van shocks. Men werkt bijvoorbeeld ook met adrenaline en die kuur is vanuit geestelijk en astraal standpunt bezien betrekkelijk ongevaarlijk.

Hiermede zijn wij dan wel aan het einde gekomen. Wij moeten gaan sluiten. Veel goede raad kan ik u op het ogenblik niet geven. Het enige wat ik u wil zeggen, is het volgende: Windt u zich als het u blijft niet te veel op over kleinigheden. Het is nog steeds een periode waarin je door rusteloos en onverwacht reageren, door overmatige prikkelbaarheid, jezelf vaak meer schade toe kunt brengen, dan je ooit had verwacht. Kijk dus een beetje uit, wees wat voorzigtiger dan normaal, ook met je eigen reacties. Want zo vermijd je die schijnbaar onbelangrijke voorvallen die vaak een zo onverwacht lange nasleep plegen te hebben.

En hiermede zijn wij dan werkelijk aan het einde van onze bijeenkomst.

Ik dank u allen nogmaals voor uw aandacht en wens u allen een goedenavond.

d.d. 1 oktober 1971